

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 36.

Stockholm den 8 September 1910.

3:e årg.

Prenumerationspris:
1/4 år .. kr. 4: 50 | 1/2 år .. kr. 2: 50
3/4 " 3: 50 | 1 år .. " 1: 25
Lösnummer 10 öre.
Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.

Redaktion:
Mästersamuelsgatan 51, en tr.
Telefoner:
Allm. 63 53. Riks- 122 85.
Utgifningstid hvarje torsdag.

Redaktör o. ansvarig utgivare:
ELLEN KLEMAN.
Mottagningstid:
kl. 11—12.
Sthlm 1910, F. Englund's Boktr.

Expedition
och Annonskontor:
Mästersamuelsgatan 51, en tr.
Post- och telegrafadress:
DAGNY, Stockholm.

Annonspris:
15 öre per mm.
Enkel spaltbredd 50 mm.
Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —
Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %.
Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.

Första-kammarvalen.

Andra kammaren har år 1909 utan debatt och votering enhälligt antagit Liberala samlingspartiets motion om rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som för män till riksdagens båda kamrar, men Första kammaren har lika enhälligt sagt nej till denna motion och likaledes med stor majoritet (104 röster mot 25) afslagit ett yrkande om rösträtt, men ej valbarhet, för kvinnor. Hvar motståndet mot kvinnans medborgarrätt fins, är numera ej något tvifvel underkastadt. Och när hr Lindman låter utreda äktenskapsförhållandena i Australien efter kvinnorrättens införande, innan han kan komma fram med en kungl. proposition i frågan, så är det ingenting annat än en förhållningspolitik beroende på att regeringen väl vet att Första kammaren, där den har sitt stöd, inte tycker om kvinnans rösträtt och därför icke vill lägga fram något förslag därom. Det är således den nuvarande Första kammaren, som är fienden. Och icke nog med att den allt fortfarande nekar kvinnorna politisk rösträtt, den försöker också att fråntaga oss de smulor af rättvisa, som redan beviljats oss. Vi minnas alltför väl, hur F. K. på initiativ af hr kammarrådet Johan Östberg ville i stor utsträckning beröfva de gifta kvinnorna deras nyvunna kommunala rättigheter. Den gången lyckades kuppen visserligen icke, men viljan fans i alla fall hos F. K.

Landsföreningen för K. P. R. har också påpekat hur viktigt det var för kvinnorna att vid landstingsvalen behjarta, att eftersom landstingen välja Första kammaren, det ytterst är på deras sammansättning som F. K. beror, och därmed också utsikterna till rösträttsfrågans snara lösning. I denna månad sammanträda nu landstingen, och val till F. K. öfver hela linjen skola förrättas i fyra län, nämligen Stockholms, Gäfleborgs, Blekinge och Skaraborgs län, hvarjämte omval efter enskilda ledamöter förekomma i några län. Äfven Malmö stad skall ha allmänt Första-kammarval. Inalles skola 30 mandat tillsättas, utan att räkna de afsägelser som möjligen kunna komma. Att dessa val motses med stort intresse af kvinnorna är naturligt. Högern har förut varit så godt som enväldig öfverallt, men nu skulle enligt gjorda beräkningar de frisinnaade få 12 och socialdemokraterna 2 af dessa platser. Det är då först att hoppas att det blir verkliga vänstermän, som väljas, sådana som icke svika programmen i deras viktigaste punkt — kvinnans rösträtt. Ett glädjeämne torde valen medföra: hr Johan Östberg får säkerligen ingen plats på Gäflebänken, där han nu sitter. Där får högern blott två platser, och det blir antagligen hr Olof Jonsson i Hof och excellensen Lindman, som bli de lyckliga. Vi kunna således hoppas att slippa hr Östbergs attentatsförsök under den närmaste tiden.

Dr. C. Marnhauw.

Tyvär är han upptagen på högerns lista till Första kammaren i Stockholms stadsfullmäktige, så den risken förefinns alltid att han skall kunna komma in där som suppleant, men vi få väl tills vidare hoppas på hälsa och krafter hos de gamla Första-kammareherrarerna på Stockholmsbänken. Äfven en annan af kvinnörösträttens bittra motståndare, d:r Karl Hildebrand, tycks sitta mycket osäkert på sin Blekingebänk; där kommer vänstern troligen att ta två mandat från högern, och det blir nog hr Hildebrand som blir utesluten, till mycken liten sorg för kvinnorna. I Värmlands län står en af kvinnornas få anhängare bland F. K.-högern, lektor T. A. Säve, under omval tillika med generaldirektör Åkerman. Vänstern är här i majoritet och har beräknat att kunna taga båda platserna. Emellertid har försports att genom afsägelse ännu en plats skulle bli ledig, hvilken då kommer att tillfalla högern. Kvinnorna måste då uttrycka sin lifliga önskan, att det blir hr Säve som återväljes, ty hvilket parti vi än tillhöra, måste vi betyga honom vår tacksamhet för de ärliga ord han alltid sagt till rättvisans försvar inför en så otacksam publik som F. K. Två vänstermän, antagligen vänner till kvinnans rösträtt, och lektor Säve, bättre kunna kvinnorna ej begära.

Hur stora förhoppningar man eljest kan ha att bland de nya högermännen få en eller annan som är vän af rättvisa mot kvinnan är svårt att säga. Det talades ju vid rösträttsmötet i Jönköping i januari om att de kvinnor, som på grund af sin allmänna politiska läggning helst ville rösta med högern vid landstingsmannavalen, skulle söka göra sina synpunkter gällande vid högervalmötena, så att frågan om kvinnans politiska rösträtt blef tillbörligen beaktad vid kandidaternas uppställande. Det skulle vara af synnerligen stort intresse att veta i huru hög grad detta lyckats. Högerns kvinnor böra emellertid följa valen med mycken uppmärksamhet och se till att eventuellt gifna löften inte brytas; åtminstone böra de så få veta, hvad de ha att rätta sig efter nästa gång.

En fråga som allmänt har diskuterats är den: bör F. K. upplösas nu, sedan nyvalen till landstingen ägt rum, eller blott så småningom förnyas med en sjättedel för hvart år. Att en kammare bör upplösas, sedan den själf underkänt grunderna för sin sammansättning och sedan landstingsvalen efter den nya lagen visat, att ett nyval skulle medföra afsevärda förändringar, synes för ett vanligt i högre eller rättare höger-politik icke dresseradt förstånd så solklart, att man blott undrar öfver, att den saken kan bestridas.

Kvinnorna böra naturligtvis med all kraft understödja opinionen för en F. K.-upplösning, ty de ha allt att vinna däraf. För oss hade det egentligen varit i hög grad önskvärdt, att upplösningen ägt rum redan i år, ty då hade vi kunnat hoppas på att få vår rösträttsfråga antagen hvilande af nästa

riksdag, den sista i perioden. Beräkningarna visa nämligen, att om ett allmänt F. K.-val nu skulle äga rum, högern i Första kammaren endast skulle ha omkring 20 rösters majoritet, och då vore det väl ej otänkbart att ett tiotal högermän bland dem skulle gå med på kvinnörösträtten. Någon upplösning i år tycks emellertid ej vara att vänta; t. o. m. vänstern har icke påyrkat den förrän nästa år i samband med omvalen till Andra kammaren, och därför äro nog förhoppningarna på en omedelbar lösning af kvinnornas rösträttsfråga mycket osäkra. Eller skulle man våga hoppas, att den nuvarande Första kammaren något lärt af den sista tidens erfarenheter, så att den skulle vara hågad att åtminstone sluta sitt värf med en akt af rättvisa, med att bevilja kvinnorna full medborgarrätt. Det vore säkerligen icke samhällsvådligt.

Gulli Petrini.

Kejsar Wilhelm och kvinnorna.

Åter har Tysklands kejsare hållit ett tal, som väckt uppmärksamhet i hela den civiliserade världen. Och kvinnorna ha därvid också kommit med på ett hörn. Hvad han i det sammanhanget yttrade lär väl vid det här laget vara läst och känt af alla. Vi kunna dock icke underlåta att som kommentar till detsamma aftrycka slutet af en artikel i Svenska Dagbladet; de där gjorda reflexionerna torde vara af intresse för våra läsare.

"I sitt Königsbergstal har Wilhelm den andre också visat sig som en ganska utpräglad kvinnoaksman. Han säger att "den tyska kvinnans h u f v u duppgift icke ligger på församlings- och föreningsväsendets område", utan i hemmet och familjen, och öfverensstämmar häri, så vidt vår erfarenhet sträcker sig, med de mest ifriga kvinnliga förfäktare af kvinnoaksen. Ingen normal kvinna eller man torde någonsin ha påstått, att den tyska kvinnans eller den tyske mannens eller något annat lands mäns eller kvinnors hufvuduppgift ligger på församlings- eller föreningsväsendets område, om man bortser från vaktmästare och organisatörer. Alla andra ha sina hufvuduppgifter på annat håll, kvinnan öfvervägande i hemmet och familjen, ett förhållande som nog torde komma att fortbestå inom nu öfverskådlig tid, äfven sedan vi fått kvinnliga riksdagsmän, om uttrycket tillåtes. Att kvinnorna icke böra sätta sin h u f v u duppgift i strälvandet efter "förmenta rättigheter", som göra dem likställda med männen, är endast ett korollarium af det förut sagda. Ingen människa, utom den professionelle politikern, bör sätta sin hufvuduppgift i det politiska eller ens kan göra det, äfven om han eller hon ville. Brödbekymren sörja nog för att människornas hufvuduppgift äfven i framtiden blir förlagd åt annat håll.

Samtidigt firar kejsaren en kvinna, drottning Louise, som den enda person "hvilken icke ett ögonblick förtvif-

Juvel- Guld- & Emalj arbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Åberopa alltid annonserna
 i Dagny

lade om fäderneslandet, äfven när statsmän och härförare gåfvo allt förloradt." Genom "exempel, bref och tal" bland annat har hon "visat folket den väg, på hvilken det återfann sig själf". Mer kan man icke begära af vare sig man eller kvinna. Och ett kraftigare inlägg för berättigandet, ja, nödvändigheten af kvinnans medverkan i det offentliga kan man icke göra än genom att som kejsaren här gjort framhålla drottning Louise som ett ideal för alla tyska kvinnor — och män".

"Dalli".

Ordet låter som en trollformel och passar därför bra till denna underbara själfkokningsapparat, hvilken så godt som trollar fram de lagade rätterna på vårt bord. "Dalli" är verkligen en liten trollsak, som kommit till oss här i Sverige genom fröken Bertha Wiman, Kvinnligt yrkesregisters företagsamma utgifvarinna, och som man får antaga nu genom den förmedling hon åtagit sig för spridandet af densamma kommer att linna vägen till många själförsörjande unga kvinnor och mindre hem, där man måste förenkla hushållsmaskineriet och, i många fall, nöja sig utan både kokerska och kök.

Men hvad i all världen är då Dalli för någonting, fråga väl våra läsare.

Jo, Dalli är en "själfkokare", som sparar arbete och pengar, som öfverflödiggör all tillsyn och passning af maten och nedbringar brännkostnaden för matlagningen till en minimal summa, den ersätter spis, gaskök, fotogenkök, spritkök, bakugn och s. k. koklåda, kort sagdt Dalli är en apparat som tyckes göra matlagningen till en lust och ett nöje.

Men hur ser då Dalli ut och hur arbetar den?

Dalli består af en brun cylinder af dubbel plåt med isolerande mellanlägg, som nedtill har en fotställning af gjutjärn, där eldhärden befinner sig. Det eldas med små glödbriketter (sex stycken, pris tillsammans 4 öre, räcka till lagning af två rätter). Värmen stiger upp från eldhärden och går in i cylindern, som upptill har ett tätt slutande lock. De i cylindern insatta kokkärlen och deras innehåll upphetas nu från alla sidor genom de långsamt förbrännande briketterna, och till följd af cylinderns isolerande egenskaper erhålles en jämn stark värme, som kokar och steker maten och sedan kan hålla densamma, om man så vill, kokhet under 10 à 12 timmar — utan att maten blir torr eller vidbränd.

Man kan i Dalli samtidigt i de olika afdelningarna i cylindern insätta de olika anrättningarna för middagen, två, tre, till fyra rätter, och så låta allt sammans stå och sköta sig själf. Och om några timmar öppnar man sin Dalli och plockar fram sin färdiglagade mat. Såsom fröken Wiman gjorde vid den välsmakande lunch hon bjöd på, då hon för pressens representanter demonstrerade sin underbara apparat. Det var den läckraste brunstekta kalffilet, det var grönsaker och äpplemos och katrinplommon.

Allt samtidigt lagadt af Dalli själf, utan någon vidare passning. Endast naturligtvis att den del af maten, som kräfde längst tid, placerats i den afdelning, där värmen var starkast.

Da'li finnes i olika storlekar, 1:sta, 2:dra och 3:dje, som äro inrättade för två rätter; 4:de, 5:te och 6:te, som äro inrättade för fyra. Prisen variera för de olika storlekarna från kr. 17: — till kr. 47: —, med tillhörande kokkärl.

Bakning kan också verkställas, men sker med särskild isoleringsplatta och ej samtidigt med den öfriga matlagningen.

Till sist vill jag nämna, att Dalli är en liten nätt och behändig pjäs, som kan placeras på frukost eller middagsbordet och att intet som helst matos uppkommer.

Samt att den kan rekvireras genom fröken Bertha Wiman, Regeringsgatan 46, Stockholm.

Elpis.

Insänd litteratur.

- Wahlström & Widstrand, Stockholm: **Den kyrkliga striden.** Af *Natanael Beskow.*
- Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Svar på »Tal».** Med två kartor. Af *Sven Hedin.*
- Biblioteket Sveriges Vår, Uppsala: **Den danske sagoskalden H. C. Andersen.** Skildrad för barn och ungdom af *Maria Holmström.*
- Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm: **Tre Fredsdramer.** Af *J. L. Saxon.* Illustrationer af *Emil Åberg.*
- Hugo Gebers förlag, Stockholm: **Henriette Jacoby.** (Jetta Geberts äktenskapshistoria). Roman af *Georg Hermann.* Bem. öfvers. från originalets 19:de upplaga af *H. Flygare.*
- P. A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm: **Natur och arbetslif i svenska bygder.** II. Norrland. Med 1 karta. Af *Anna Sandström.*

Älskade läsare! Den vind som smeker din panna eller som susar vid ditt fönster, den är ju barn af samma stora vind, som kringbrusar jordklotet, som far öfver alla jordens länder. Du hör i dess röst en röst ur universum.

Så är det ock med andans vind; och mer än någonsin i våra dagar, då ångan gjort förbund med andan och löst dess bundna vingar till en allt friare flukt genom världen. Och hör du det ej, hur den talar från kust till kust, från land till land, från stad till stad? hör du ej känsla väckas af känsla, tanke svara på tanke, ton dallra vid ton och de små öarna gifva genljud af de stora världsdelarnas ackorder? — — Då måste du äfven höra, i denna tid, en viss melodi, en viss sång, som genomgår all annan och i hvilken folken, de fjärran skilda folken, harmoniskt sjunga tillsammans.

Det är sången om förening, om förbrödring på jorden, om ett stort syskonlif, i hvilket alla människor erkänna hvarandra såsom barn af samma fader, födda att med hvarandra dela samma arf af godt och glädje.

Fredrika Bremer (»Syskonlif»).

HASSELBACKENS

blandning rekommenderas som ett utmärkt godt delikatesskaffe.

Plantage-Kaffebränneriet,

Humlegårdsgatan 20 - Stockholm.

Rikst. 36 68.

Allm. 54 41.

De socialdemokratiska kvinnorna och rösträttsfrågan.

Vid den andra internationella kvinnokonferensen, som nyligen gått af stapeln i Köpenhamn i samband med den därstädes hållna internationella socialistiska kongressen, har såsom väntadt var riktlinjerna för de socialdemokratiska kvinnornas rösträttsrörelse tagits upp till debatt. Och debatten blef — likaledes som väntadt var — af ytterst liflig, för att icke säga häftig art. Att meningsskiljaktigheternas vågor skulle komma att svalla högt var naturligt när det gällde en fråga af sådan taktisk vikt som att, i strid mot de borgerliga kvinnornas kraf på rösträtt åt kvinnor på samma villkor som för män, sätta upp som programpunkt den allmänna, lika och direkta rösträtten, utan något som helst streck. Mot ytterlighetspartiet som, dominerande genom tyskorna men ifrigt biträdt af de svenska delegerade, fruarna Ruth Gustafson och Kata Dalström, dref igenom det sistnämnda förslaget, kämpade de engelska och amerikanska delegationerna för samarbete med de borgerliga kvinnorna och på dessas program. Engelskorna (från hvilken den ifriga förkämpen för kvinnornas rättigheter Mrs Dora Montefiore skilde sig och gick med det motsatta partiet) häfdade kraftigt den som det skulle kunna tyckas för alla naturliga och sunda uppfattningen, att ett steg framåt mot realiserandet af den allmänna rösträtten utgör just krävet på rösträtt åt kvinnorna på samma villkor som åt männen. De förordade lifligt samarbete med den borgerliga kvinnorörelsen för att såmedelst möjliggöra intagandet af de första positionerna på vägen mot det slutliga mål de tillsammans med hela sitt parti ställt upp.

I strid mot denna åsikt antogs emellertid med stor majoritet ett tyskt förslag till resolution i frågan. Vi återge här hufvudpunkten i resolutionen:

Den socialistiska kvinnorörelsen i alla länder tillbakavisar den inskränkta kvinnorösträtten som en förfalskning och ett förhånande af principen om kvinnans politiska jämlikhet. Den kämpar för det enda lefvande, konkreta uttrycket för denna princip: den allmänna kvinnorösträtten gifven åt alla myndiga och oberoende af egendom, skattebetalning, bildningsståndpunkt eller andra betingelser, som utestänga det arbetande folkets medlemmar. De socialistiska kvinnorna föra icke sin kamp i förbund med de borgerliga kvinnosakskvinnorna utan gemensamt med de socialistiska partierna, som kämpa för kvinnlig rösträtt som ett det teoretiskt och praktiskt viktigaste villkoret för rösträttens fulla demokratisering.

Att här mera ingående kommentera det oförnuftiga i att inslä på den väg, som de socialdemokratiska kvinnorna i och med detta uttalande beträdd, torde väl vara öfverflödigt. Men vi beklaga djupt, att de svenska socialdemokratiska kvinnorna följa parollen från Tyskland, där vissa särskilda förhållanden betinga — och i någon mån förklara — de tyska kvin-

nornas uppfattning i denna sak. I princip står det enda fullt riktiga kvar: att arbeta på den Internationella rösträttsalliansens program — rösträtt åt kvinnor på de villkor männen ha eller kunna få. I detta sammanhang vilja vi påminna om att de norska kvinnorna, som för några år sedan af männen förlänades en begränsad politisk rösträtt, ifrigt arbeta på utvidgandet af densamma till samma villkor som för männen.

Till detta vilja vi ytterligare erinra om att de svenska socialdemokratiska kvinnorna genom att ansluta sig till det tyska förslaget uttalat sig mot den ståndpunkt, som intagits af deras egna manliga partikamrater, och att det i England var en medlem af arbetarepartiet, som framlade förlikningskommitténs bill, denna praktiska sammanjämkning, som allena tyckes möjlig för att öppna vägen för Englands kvinnor till en rösträtt, på hvars utvidgning det sedan skulle arbetas vidare.

Och till sist — vill man ur kvinnosakssynpunkt öfver-skåda det nu fattade beslutet framstår med största klarhet, att detsamma utgör ett slag mot kvinnornas egna intressen, en blindhet för det praktiskt realiserbara, som säkerligen kommer att hämnas sig.

Litteratur.

Sjöfallsboken. Af *Bengt Berg*. Albert Bonniers förlag, Stockholm.

I denna vackra bok om vildmarken löpa i venne parallella historier, den ena från människans och den andra från djurens värld.

Den ena är historien om finngossen Pertula och den andra om ungbjörnen från Ultevis fjäll. Öfver bådas öden hvilar det från början något af samma ensamhetens tragik, och hvad björningen som miste mor och ungbjörnen sedan upplefver blir lika osökt gripande och vemodigt öfvertygande som hvad Pertula, finngossen, under sin ensamma uppväxt känner och tänker.

Det märkvärdiga med denna bok är att den — utan att på minsta sätt söka briljera med naturskildringar — verkar som ett stycke af naturen själf, den stora, hårda, underliga naturen däruppe i vildmarkerna kring Lulevattnen, men att den på samma gång rymmer så mycket mänskligt och rörande. Och när man lägger ifrån sig boken, minnes man kanske mest dess vackra medkänsla.

En drifvarman, som hette Naimak och var finne, timrade sin stockhydda i skogslandet under Kuosats ås, sedan han först strax efter Pertulas födelse jordat sin hustru uppe där åsen var högst och klipporna gingo i dagen. Här framlefvor Pertula sin underliga, ensamma barndom, blir som utom sig, först af förskräckelse och sedan af glädje, när det någon gång kommer folk till hyddan, vågar ej tala men sitter och stirrar upp i den främmandes ögon, tills han blir ertappad och gömmer sig, ser en lappkvinna lyfta sitt barn ur "kirkam" och

Köp Oskummad mjölk direkt

hemsänd i plomberade kärl till 17 öre pr liter.

AKTIEBOLAGET MEJERIET VICTORIA

Riks 770. — Kungl. Hofleverantör — Allm. 69 37.

Tvätt- & Strykinrättningen

EXCELSIOR

35 Birger Jarlsgatan (öfre porten)

Allmänna och Rikstelefon 93 27

Utför all slags tvätt, såväl för familjersom hotell m. m. jämväl gardintvätt

Maskiner af modernaste beskaffenhet.

jollra med det och får vid sju års ålder den första undrande föreställningen om mor och barn.

Naimak är en tungsint ruvande man, som ej vet af mycken vekhet, men Pertula har ärit moderns blödighet och han kan gråta öfver ett dräpt djur, han gråter öfver den döda utterhonan, som blifvit skjuten från sina ungar med spenarna fyllda af mjölk, fastän han ännu ej förstår, att han själf haft en mor. Så får han en dag till sällskap hunden Nuorko, och han känner hur Nuorko fyller ett stort behof hos honom, behovet att närma sig någon, som för honom känns mera likställd än far.

En dag, när han är nästan vuxen, förlorar han både far och Nuorko i snöstorm, bland vargarna ute på Moskajauris is. Då, i hans ensamhet, kommer lappen Skuorka — djurdräparen — eller som han ock heter Skannok Pavva och tar honom med sig på sin vårvandring upp mot Sjöfjällen.

Och Pertula har alltid längtat — från Kuosats branter har han sett fjällen bada i östersol, och han har känt, att han måste dit en gång, längtat såsom den intet annat har att tänka på än sin längtan.

Samma sommar går en ungbjörn till kvällsmål öfver bärliderna i Ultevis, drar väder af folk och väjar upp mot fjället. Han har redan en bitter erfarenhet af människorna. När han var unge miste han mor, miste en glädje, som skulle ha fyllt hans ungar med säkerhet. Man får veta hur en björnung känner det; först var det en enda vild smärta, sedan irrar han rolös och utsvulten kring den döda kroppen, som ligger där stel med ett björnsput i bringan, vettskrämd inför en tomt, som han ej kan fatta.

Slutligen kommer räddningen med gammelbjörnen från Nieras fjäll. Ungen blir först nästan vettskrämd på nytt, men den gamle lockar honom till sig med några tafatta lekrörelser, och när den store vädrar människor igen och drar af till fjälls, följer ungen efter. Den gamle frågar ej stort efter honom, men ungen går, där den store går och finner sin föda, där han finner den.

Så kommer parningstiden, och gammelbjörnen börjar en rastlös vandring från fjäll till fjäll. Ungen följer efter, trött och flämtande af löpningen, ger sig ut i strömmar och vatten, unnar sig ej tid att söka hvarken hvila eller föda, följer blott efter driiven af sin instinkt att ej förlora den ende i världen han har att hålla sig till.

Men gammelbjörnen blir upptagen af älskog, gripes af vrede mot ungen och ger honom ett slag med ramen så att ungen gnällande löper sin väg, löper dödstrött och jäktad hela natten och förlorar så alldeles spåren af gammelbjörn. Hans ensamhet börjar, och på hösten vaknar idedriften, då gräver han ner sig under en ås och vaknar på våren i sitt andra år som ungbjörn.

Så mötas han och Pertula en dag.

Pertula ligger med Skannok Pavva uppe kring Stora sjöfallet för att jaga och fiska. Mycket af den vekhet, som funnits hos honom som gosse, har slipats ut af det hårda lifvet, tvungen som han är att döda för att själf leva. Men ibland, när han ser ett djur i vända, om det gäller att strypa en ripa i snaran, kan han plötsligt

tycka sig se sin hund Nuorkos ögon. Och då sjunker hans hand och han låter djuret fara.

Han och ungbjörn mötas, och Pertula har redan hansen spänd för att skjuta. Men då mötas hans och björnens ögon. Björnen är sårad, och fastän hela hans innersta ropar efter blods rätt, sjunker hans vrede för en känsla af harmlös undran inför dessa människoögon. Några sekunder se de på hvarandra, men så flyttar björnen på sig och tar undan. Ty Pertula har ej skjutit — i björnens ögon har han åter mött — Nuorkos ögon.

För Pertula är det en längtans och väntans tid. Han vandrar med Pavva i fjällen — i äflan att se bortom, ständigt bortom, tror att han står inför sitt anade mål men blir alltid sviken. Någon klarhet om sig själf har han inte, men liksom han som barn längtat upp till fjällen, till allt det han hört lapparna tala om, blir det nu en lockelse för honom att se bygden — där mot öster bortom Ultevis skall han ändå kanske finna det han i blindo sökt.

Men så under förföljandet af en varg, hinner han ej väja med skidorna för en stupkant utan far utför. Och där nedan stupet finner Pavva honom ligga orörlig — han har somnat med all viddens glädje inom sig — ”i hägring för östersolen”.

Men ungbjörnen blir gammelbjörn och går på slutningen af Nieras fjäll. Stundom går han ut där Sjöfallet — Stuur Muorka — dånar mot klipporna och spanar mot öster — om människor skola komma farande fjärran ifrån.

Ty han har bittra erfarenheter, han ock, årens vetande och rön. Och han vet, att det då sällan slår fel att svarta vingar — korparnas — röras ofvan.

När man läser Bengt Bergs bok, kommer man att tänka på Kiplings Djungelboken. Men här är det ej djungelns jäsande lif utan de stora ödemarkernas tystnad, där de alltid vaksamma vilddjuren med vinden förnimma ljudet af röster och vittringen af människor miltal ifrån. Och genom denna — på intet hastverk — grundade skildring af människors och djurs kamp för tillvaron i en hård natur går, som förut nämnts, en underström af varm medkänsla. Man fattar den hos allt levande nedlagda instinkten att närma sig andra, söka något att hålla sig till som värn mot ensamheten. Man förstår också hvad hunden Nuorko blef för Pertula i hans ensamhet med den inbundne fadern och hur han ej kunde döda ungbjörnen, när han i dennes ögon mötte sin väns och ende lekkamrats ögon.

Gustava Svanström

Våra ärade läsare

uppmanas värdsamt att ifrigt verka för DAGNYS spridning genom värfvande af nya prenumeranter.

Rundresor i Schweiz.

Det kan tyckas för sent att nu orda om resplaner, som annars höra sommaren till. Men många skäl tala för september som resmånad, i synnerhet i Schweiz. Höstsäsongen är då förbi och därmed massinvasionen i

Vierwaldstättersjön med Flüelen och Bristenstock.

de populäraste turisttrakterna, ty oaktadt nya hotell växa upp som svampar, äro de alla under vackra somrar fullsatta och prisen äro därefter. Under eftersäsongen är man däremot öfverallt välkommen och omhuldad, och de flesta hotell bevilja då rabatt och allehanda förmåner, som förut beräknats extra. För bergvandringar är temperaturen idealisk, och den klara höstluften ger mera chance för en vidsträckt utsikt. Man undgår också dessa svärmar af lodenuniformerade tyska småborgare, som högljudt lägga beslag på alla utsiktspunkter och som göra storartade bergbestigningar i full gletscherutrustning — per bergbana. I september är ju också frukttiden inne, och för en ringa penning kan man njuta af söderns härligheter direkt vid sjelfva källan.

Jag ville därför ge några praktiska anvisningar för dem, som med måttlig kassa skulle ha lust till ett sensommarbesök i Schweiz. Intet land i Europa bjuder väl inom ett så begränsadt ytområde sådana motsättningar i natur och klimat. Mellan de sydländska stränderna af Genève sjön eller de öfveritalienska sjöarna till de vildt storslagna alptrakterna med ödsliga snövidder finnas ju alla gradationer för hvars och ens individuella smak och behof. Intet annat land är väl heller så sedan gammalt tränadt för främlingsindustri. Hotellväsendet är satt i system, och det finns t. o. m. en hotelieraristokrati, gamla familjer, som sedan generationer i detalj dirigera sina hotell men också ha tid för andliga intressen och sociala förtroendeposter. I Schweiz reser man på det hela taget billigt, ty man får alltid valuta för sina pengar, såväl i lyxhotellen som i de minsta "Pensionchen" i bergen. Om bortskämda stadsbor knota öfver matprisen, så är det oftast därför, att de bekväma kommunikationerna komma dem att glömma provianteringskostnaderna på en höjd af 2—3,000 meter öfver hafvet. Befolkningen är gästvänlig utan kryperi, och hotellbetjäningen rekryteras från rätt välsituerade familjer, så att t. ex. upppasserskorna synbarligen stå på en helt annan kulturnivå än i de kontinentala storstäderna.

En värdefull hjälp vid uppgörandet af resplaner ge en större handbok "Die Hotels der Schweiz" och en ärligen utkommande förteckning öfver alla kurorter med uppgift om höjdläge och prisen å de olika hotellen. Den tillhandahålles gratis af de i alla betydande orter upprättade Verkehrsbureaux dit man kan vända sig skriftligen eller personligen för allehanda upplysningar.

För bättre öfversikts skull vill jag indela möjliga resplaner i tre slag: 1) orienteringsresor, 2) rekreativskurer och 3) fotvandringar, och för hvarje slag ange lämpliga arrangemang.

Med orienteringsresor menar jag en mer e'ler mindre fullständig rundresa genom Schweiz, hvarför man lämpligast köper ett af de praktiska generalabonnemangen. De gälla för 15, 30 eller 45 dagar och kosta i 3:dje klass 40, 60, och 80 francs, 2:dra klass resp. 55. 80 och 110 francs. Den som ej känner Schweiz kan då efter behag genomkorsa hög och lågland och kanske välja ut en tilltalande plats för längre vistelse. Man är ju då oberoende af bestämda router men måste ju vara beredd på dyrare vivre som "passant" och ta in hvar det faller sig för natten. Men öfverallt finner man propra rum till 2—5 francs. Helst bör man naturligtvis nöja sig med det nödvändigaste handbagage, ty frivikt för resgods existerar ej i Schweiz och polettering ställer sig dyrt. En fördelaktig metod är att skicka resgodset per post, i synnerhet till bergshotell utan järnvägsförbindelse. Ända till 20 kg. komma på detta sätt snabbt och billigt till de

Lausanne och Savoyeralperna.

mest isolerade platser. Å de privata bergbanorna beviljas rabatt för generalabonnenter. Som alternativ 2) tänker jag mig en längre vistelse å en af de otaliga kurorterna med eller utan förutgående orienteringsresa. Pensionspris beräknas vid minst 5 dagars uppehåll och växlar mellan 5—8 francs, t. o. m. billigare. Lämpligen inordnar man en sådan plan i en mindre rundresa. Vid hufvudstationerna finnas nämligen ett större antal fasta rundresebiljetter för 45 dagar och gällande för järnvägar och ångbåtar. Några af de mest lönande äro: Basel—via Jura—kedjan—Lausanne—Genèvesjön—Montreux—Fribourg—Bern och tillbaka, eller Basel—Bern—Thuner- och Brienzersjöarna—Meiringen—Brünigbanan till Luzern med Vierwald-

stättersjön, eller Basel—Schaffhausen (Rhenfallet)—Bodensjön—St. Gallen—Zürich.

Det tredje alternativet, fotvandringar, ger ju i många tycke största utbytet, om man ej vill göra vidsträckta resor utan koncentrera sig på en viss trakt för att närmare studera natur och folk. Då äro ofta tur- och returbiljetter förmånligast och förvånande billiga. De gälla för 10 dagar och äro obetydligt dyrare än en enkel biljett.

Schweizarna själva vandra gärna, under ferierna ser man gammal och ung draga ut med ryggsäcken, och man måste ofta förvåna sig öfver hur väl bevandrade äfven de enklare klasserna äro i sitt lands geografi och med hvilket intresse en grupp bergvandrare diskutera alla snötopparna i ett alppanorama. Skolpojkar göra långa ferieresor med sina lärare, ofta försedda med riktiga fältkök, lånade från militären. Till och med småskolorna på landet försöka låta barnen komma "över de höje Fjelde" utanför den egna bygden.

Överallt ha schweizarna rabatt på hotellen, men man möter dem likväl mindre å de fashionabla stråkvägarna, de välja hellre mera okända router, som ännu ej översvämmats af främlingar, och man gör klokt i att följa deras exempel. Är man väl orienterad och uthållig vandrare, så erbjuda de många farbara bergspassen lämpliga turer, omväxlande med järnvägsresor där tillfälle ges. Men äfven för mindre dagsturer från ett välbeläget bergshotell som högkvarter finnas många möjligheter. Man kan ofta sluta sig till några stamgäster, som känna trakten, men ett par damer kunna också tryggt på egen hand ta sig fram med en god karta. Ty vägar och stigar äro tydligt markerade och befolkningen är oftast hjälpsam mot vandrare så att man knappt kan gå vilse. För verkliga bergbestigningar måste man ju vara tränad och speciellt utrustad, men vanliga fotvandringar äro ej ansträngande i den rena, höga luften. Hufvudsaken är praktisk beklädnad och lämplig proviant. En kort kjol af impregneradt tyg är nödvändig, knäbyxor i stället för underkjol, flanellblus, en bredbrättad filthatt, yllestrumpor och framför allt rymliga bergsskor, med tjocka spikbeslagna sulor. En sweater bör medtagas för vind och regn eller åtminstone en krage af "gummerad battist". Den är fjäderlätt och skrymmer ej i ryggsäcken. Proviantfrågan är lika viktig. I hotellen beviljas ej afdrag för frånvaro, men man får i stället på begäran tillräcklig matsäck. Schweizarne förse sig med bröd, konserver, fläsk och ost och framför allt choklad. Smörgåsar äro dyra och bli lätt torra. Frukt smakar härligt på höjden, men väger tungt. Med ett lätt turistkök af aluminium kan man bekvämt laga en Maggisoppa eller te, midt i snön, om man så vill.

Schweizarne äro tidiga af sig, de bästa snälltågen gå i allmänhet vid 6-, 7-tiden. Och i bergshotellen råder lif och rörelse vid 5-tiden på morgnarna, man försöker hinna upp på höjden innan högfjällssolen blir för svår. På alperna kan man få köpa varm mjölk, men sennfolket vill ej gärna ge okokt mjölk, ty att den är lifsfarlig tro de bestämdt. I de större sennhyddorna kan man i nöd-

fall få övernatta i höet i närmast grannskap till kor och getter, om man ej föredrar att uppsöka nästa nattkvarter eller vända tillbaka till sitt hotell och efter en grundlig kvällsmåltid sova ut i den goda säng, som öfverallt bestås.

Utom Berner Oberland, som är mest besökt af turister, och Engadin, där en späckad börs är nödvändig, har Schweiz lika storartade men mindre bekanta bergstrakter i Graubünden, Glarur och Wallis. Klausenstrasse från Linththal till Altdorf, härifrån Surenenstrasse till Engelberg och Berner Oberland, en lång omväxlande väg från Ilanz i Graubünden till Andermatt vid Gotthardstrasse, Furkapasset och Grimselstrasse äro alla tack samma router. Mellan landsvägens många och långa krökar föra pittoreska genvägar, och med postskjutsen kan man ta ett och annat besvärligt stycke.

För rekreationssökande med uttröttade nerver är det en verklig hvila att fri och oberoende af järnvägar och jäktande turistlif gå självvalda vägar i en sådan storslagen natur, och man får en långt intimare inblick i det härliga schweizerlandet, som alltjämt för nordbon behåller sin starka dragningskraft.

Jag hoppas med dessa antydningar ha gifvit någon nyttig fingervisning för dem som ha sina tankar å det hållet och hvilja precisera sina resplaner.

N. S.

Kvinnorna vid den internationella frihandelskongressen.

Utan något som helst partitagande i frågan lämna vi med nöje plats för nedanstående redogörelse för kvinnornas deltagande i den internationella frihandelskongressen i Antwerpen.

Antwerpen i augusti.

Det är ingenting ovanligt att finna kvinnor ta del i och göra en insats för socialpolitiska sträfvanden af mera skyddande och reglerande art. Arbetarskydd, bostadsinspektion, reformer rörande fattigvård, barnavård, nykterhet och andra sträfvanden af mer eller mindre filantropisk natur ha i kvinnorna sina naturliga främjare.

Det rent ekonomiska reformarbetet däremot, det som äsyftar en omgestaltning af samhällslivets ekonomiska grunder enligt moraliska rättsgrundsatser, röner ej på långt när samma förståelse och stöd från de socialt vakna kvinnorna. Dock finner man i enskilda fall kvinnor, som äfven taga del i dessa sträfvanden, som vilja och kunna arbeta för desamma.

Och må det vara mig tillåtet att uttala som min åsikt, att det är ägnadt att stärka tilliten till kvinnornas sak, hvar gång man ser kvinnor ta en intelligent och aktiv del i de ekonomiska frihetssträfvandena. Ett dylikt tillfälle hade man å den internationella frihandelskongress, som hölls i Antwerpen den 9—12 augusti. Man såg å denna kongress — som var den andra i sitt slag — icke så få kvinnor. Å den tryckta listan öfver deltagarna förekomma namnen på 28 damer, men listan upptar icke alla som bevistade kongressen.

De flesta kvinnliga deltagarna voro från frihandelslandet England. Den hårda kamp, som där rasat under det senaste årtiondet om frihandels vara eller icke

vara — en kamp som, betecknande nog, mycket förstärkt genom det sydafrikanska kriget — har tvingat äfven kvinnorna fram i denna ekonomiska strid. Det finnes i England en särskild frihandelsförening bland kvinnorna med egna resetalare, och äfven de allmänna frihandelsföreningarna använda kvinnor i sitt upplysningsarbete. Främst bland de engelska kvinnorna och bland kvinnorna öfverhufvudtaget å denna kongress märker man mrs Fischer Unwin, den kända bokförläggarens hustru. Denna dam, med sitt silfverhvita hår men i öfrigt kraftiga gestalt, gör intryck genom sitt måttliga, allvarliga väsen och sin intelligent blick. Man föränledes fråga hvem hon är, och när svaret blir: Richard Cobdens dotter, minskas, som man förstår, icke intresset utan tvärtom. Mrs Fischer Unwin följer uppmärksamt kongressens förhandlingar, man förstår att hon ärit sin store faders glödande tro på handelsfrihetens sak. Hon deltar icke i förhandlingarna, men vi veta att hon delar faderns sympatier för icke blott fritt varuutbyte utan äfven för fri produktion, produktionens frigörande från de skatter och restriktioner, som utöfva ett menligt inflytande på densamma. Denna frihandelsprincipens konsekventa tillämpning hade blifvit ett stridsämne på kongressen, och jag hörde fru Fischer Unwin under samtal häfda den djupare uppfattningen, bl. a. med hjälp af yttranden fällda offentligt af hennes fader.

En annan föga mindre intressant personlighet bland de kvinnliga deltagarna är mrs Fels, den amerikanska millionären Joseph Fels' hustru. Mr Fels har under de senare åren gjort sig känd i hela den civiliserade världen för sin energiska kamp för jordvärdefrågans lösning. Han använder icke blott sin tid utan äfven den stora förmögenhet han under ett par årtionden förvärfvat till stor del tack vare just de privilegier: tullskydd och jordrätterättheter, som han nu använder all sin kraft på att få undanröjda. I denna sträfvan är han ännu oss vederligen ensam bland mera betydande rikmän. Och när han kunnat ta detta lika djärva som vackra steg, har han till icke ringa del sin hustrus understöd och uppmuntran att tacka därför. Fru Fels är ej den, som gör onödigt väsen af sig. Hon är stilla och tillbakadragen, talar ej i onödan, men när det sker, så vet man att hon har något att säga. Hon tillhör dem som lägga breda synpunkter på lifvet. Människor, särskildt reformvänliga sådana, som spilla sin tid och sin kraft på angelägenheter af underordnad, mera privat natur, ha ej hennes sympatier. Den lilla fina, anspråkslösa damen har i hela sitt väsen, med sina mörka, skarpa, om intelligens och godhet vittnande ögon, något som framkallar respekt och stilla beundran.

Frihandelskongressen förlyfte sig icke på arbete. Två å tre timmars förhandlingar om dagen, det var allt. Åtskilliga deltagare, som hade något på hjärtat och som hade rest långa vägar för att få tala, fingo därför också fara tillbaka med oförrättadt ärende. Endast en kvinna hade ordet. Men hon skötte sig också för två. Det var miss Dorothy Hunter från England.

Hennes ämne var: "De moraliska verkningarna af frihandel eller tullskydd på folkens yttre och inre förhållanden". Hon visade sig vara en rutinerad talare, som förstod att med enkla naturliga medel, genom väl formade distinkt framsagda, af allvar och öfvertygelse uppburna satsar hålla sin publik fången. Miss Hunter visade hvad en talare förmår äfven när han använder koncept, om han ägnat ämnet och konsten att tala offentligt tillräcklig uppmärksamhet. Hon kunde också tala med erfarenhet, sysselsatt som hon är med att bland Englands arbetare sprida upplysning i ekonomiska frågor. Ett utförligare referat är frestande, men af utrym-

messkäl nöjer jag mig med ett par antydningar. Miss Hunter börjar med att påvisa huru frihandelsrörelsen för sin framgång är beroende af att demokratin genom upplysning och uppfostran föränledes att se ekonomiska frågor i ljuset af allmänna principer och att hänsyn tages till hela samhällets intressen. Den protektionistiska rörelsen däremot uppmuntras af och trives bäst på allmän okunnighet och är för sin framgång beroende af apeller till privatintressen, sedda från en trång och isolerad synpunkt. Denna uppfattning var talarinnan i tillfälle att belysa med slående exempel hämtade från tullstriderna i sitt hemland. Det ofta hörda påståendet att äfven den intelligentaste arbetare saknar betingelser för att förstå en så invecklad fråga som frihandel eller tullskydd, besvara miss Hunter på grundval af sin egen erfarenhet nekande: "Jag tror att frihandelsaken hvilat på en ekonomisk lag, som kan göras klar för hvarje intelligent arbetare, en lag, hvars sanning är absolut oemotsäglich. Denna princip är, att det är omöjligt att öka förmögenheten genom att slösa med arbetskraft. Om en statsstyrelse medels skyddstullar tvingar tusenden, ja miljoner människor att själfva producera hvad de kunna köpa billigare utomlands, föränleder den ett gigantiskt slöseri med nationellt arbete och kapital. Detta är ett faktum, som ingen protektionist någonsin lyckats vederlägga. Det är ett faktum, som kan klargöras för hvarje resonabel människa, hur begränsad hans erfarenhet i affärer och finanser än är. Men han måste vara en resonabel man, förmögen och villig att bruka sitt förstånd. För att förstå och tillämpa en hvilken som helst allmän princip kräfvades en stor vilje- och tankeanstängning".

Talarinnan visar därefter att medan tullskyddet har sina starkaste fästen i sådana delar af England, där befolkningen är underkufvad, trög och slö, får frihandeln sin egentliga styrka hos norra Englands mera oberoende och upplysta arbetarbefolkning. I ännu högre grad är detta fallet i Skottland, där befolkningen är afgjordt mera tänkande och upplyst än i England.

Sedan hon berört de faror som hota om icke den demokrati, som tränger på och tillkämpar sig allt mera makt i staten, föränledes lägga breda, klara, allvarliga synpunkter på styrelsens problem och ansvar; sedan hon berört huru protektionismen genom sina apeller till särintressen och okunnighet utgör en af dess faror, öfvergår hon till att visa genom vittnesbörd från arbetets historia och genom paralleller mellan arbetets villkor i frihandelslandet England och de protektionistiska storstaterna hvilken fördel arbetarna ha af att hålla orubbligt fast vid frihandelsprincipen.

Talarinnan slutar med följande värtaliga ord: Frihandlaren påstår att frihandeln skulle i stället för en mängd olika stridande fraktioner — en hvar sökande att vinna något på andras bekostnad — åvägabrunga en allmän samverkan i syfte att aftvinga naturen det mesta möjliga ur hennes rikedomar till gagn för hela mänskligheten. Han gör gällande att de principer, på hvilka frihandeln hvilat, äro de som ha ledt och alltid komma att leda mänskligheten på det sanna framåtskridandets väg; principen om förening i stället för söndering, af inbördes hjälp i stället för inbördes antagonism.

I våra dagar mötas från hvarje nation, slutade miss H., sådana som ha gemensamma intressen i det mänskliga framåtskridandets sak för att främja sitt arbete. Man mötes för att främja fredssaken, för att främja vetenskaplig insikt rörande sjukdomars behandling, för att undanrödja socialt ondt, för att främja social välfärd. Så mötas nu också vi för att sprida den sanningen, att mellan nationerna såväl som mellan individerna

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

MÄLARBADET

11 Handverkaregatan 11.

BAD- TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 — 38 15

A. T. 93 43 — 93 44.

det mest lönande resultat uppnås, när enhver tillåtes att utan pålagor och hinder lämna sitt bästa tillskott till det allmänna förrådet. Sålunda förena vi oss med en här, som genom tiderna sakta men säkert marscherat framåt mot hvad som ej är någon chimär utan det mål mänskligheten är bestämd att uppnå: universellt broderskap.

Sedan man lyssnat till miss Hunters präktiga anförande, skulle säkerligen många deltagare gärna sett att flera kvinnor fått tillfälle yttra sig. Men den allt för knappa tid man anslagit till förhandlingar lade hinder i vägen härför. Det fanns annars en annan engelsk dam, miss E. S. ROBINSON, som hade förberedt sig på och gärna ville tala i den intressanta frågan om frihandel och fred. Miss Robinson var en af de mest intresserade kvinnliga deltagarna i kongressen. Hon är också, liksom miss Hunter, aktivt sysselsatt med ekonomiskt upplysningsarbete i England, nämligen som resetalare för den kvinnliga frihandelsföreningen.

När nästa frihandelskongress kommer att hållas, antagligen i Köpenhamn, om två år, skall, får man hoppas, kvinnorna möta i större antal och ta en mera aktiv del i kongressens arbete än de vid denna kongress hade tillfälle till.

John Hedström.

Från allmänheten.

Rösträttsarbetet på landsbygden.

I senaste numret af Dagny läses under rubriken "Praktiska uppgifter för landsbygdens F. K. P. R." en hel del mycket beaktansvärda uppslag till praktiskt arbete för F. K. P. R:s medlemmar. Om detta, äfvensom om de i artikeln framkastade förslagen, är ju intet annat än godt att säga. För personer som äro något inne i förhållandena inom rösträttsrörelsen och något följt föreningarnas arbete under de sista åren framstå emellertid de framställda förslagen såsom *faits accomplis*, på en mängd ställen åtminstone. För att bekräfta detta behöfver man blott kasta en blick i den af L. K. P. R. utgifna årsberättelsen för 1909. Af densamma framgår att ett 50-tal föreningar, d. v. s. nära tredjedelen af då existerande F. K. P. R., redan inriktat en del af sitt arbete på de af författarinnan föreslagna uppgifterna. Bland de områden för social verksamhet, som enligt årsberättelserna omfattats af F. K. P. R:s medlemmar och inom hvilkas styrelser dessa äro representerade, märkas: fattigvård, barnavårds- och fosterbarnsnämnder, arbetsförmedling, bostadsinspektion, skoloråd, styrelser för folkundervisning och folkbibliotek, skolkök och barnbespising, flick- och samskolor, barnhem m. m. Dessutom visar berättelsen, att kvinnor på flera orter blifvit invalda i de politiska partiernas styrelser — en icke heller oviktig gren af kvinnligt offentligt arbete.

För kvinnor med socialt öppen blick saknas helt säkert icke tillfälle till praktiskt offentligt arbete, hur litet det samhälle än må vara, inom hvilket de blifvit satta att verka. Men så länge som det inom samma samhälle ännu finnas män och kvinnor, som ställa sig främmande inför krafvet på mäns och kvinnors politiska och kommunala likställighet, finnes det ännu rum äfven för det teoretiska rösträttsarbetet. Upplysningsarbetet, rätt uppfattadt och rätt bedrifvet, torde ännu på många ställen kunna skänka de flesta af F. K. P. R:s medlemmar tillräckligt att göra.

Många intresserade rösträttskvinnor skulle säkert i likhet med undertecknad vara Dagny tacksamma om tidningen ville öppna sina spalter för nya uppslag i frå-

gan om hur upplysningsarbetet bäst kan bedrifvas och rösträttsrörelsen spridas särskildt på landsbygden.

Här gäller liksom på så många andra områden att "det ena göra och det andra icke låta".

Aktiv medlem af F. K. P. R.

Hvad skola vi göra?

Till Red. af Dagny.

Et tack för de artiklar i Dagny, hvori talats om de ogifta mödrarnas förtviflade ställning. Hvarför sysselsätter sig pressen i allmänhet så lite med denna samhällsolycka, ty så kan man ju gärna kalla detta, att det knappt går mer än ett par dar mellan hvar gång som man får läsa om en förtviflad ogift mor, som tagit lifvet af sitt barn.

Alldeles rätt säges i den sista Dagnyartikeln, att det är kvinnornas skyldighet att hvar i sin stad väcka opinion i denna sak. Men det är icke alltid feighet och slöhet om man tiger, då man ibland borde tala ut i denna fråga. Det kan komma af en känsla af oförmåga att uttrycka sina tankar, så att de kunna göra intryck. Det är därför som jag för min del skulle vilja föreslå ett sätt att få människor att tänka på saken. Vi borde, alla vi, som vilja men inte kunna göra något själfva, skaffa oss flera exemplar af de nummer af Dagny, som innehålla artiklarna, och också andra tidningar, som ta upp saken på ett kraftigt sätt, och skicka omkring till personer både kvinnor och män, som man kan hoppas väcka upp. Kan man rekvirera Dagny från expeditionen i Stockholm? På den lilla ort, där jag bor, kan man icke få köpa lösnummer af Dagny.

Högaktningfullt
Landsortsfru.

Till svar å den ofvan gjorda frågan om hvar Dagny kan rekvireras få vi härmed upplysa att rekvirering af lösnummer sker genom Dagnys expedition, 51 Mästersamuelsgatan, Stockholm, eller i landsorten genom närmaste bokhandel.

Red. af Dagny.

Notis.

Moderskapsförsäkringen. Sjukkassekommittén har nu enligt förslaget öfvergått till behandling af frågan om införandet af moderskapsförsäkring under statens medverkan. Denna fråga blef som bekant i anledning af hr Edvard Wavrinskys motion föremål för riksdagsskrifvelse 1908, och k. m:t anförtrodde då åt sjukkassekommittén att utreda äfven denna gren af socialförsäkringen.

Kommitténs arbete i denna del har enligt meddelande till en Stockholmstidning af en af kommittémedlemmarne, dr M. Marcus, bestått i inhämtandet af hur utlandet har det ställt i ifrågavarande hänseende. Den erfarenhet på området, som härigenom samlats i utlandet, är emellertid knappast af den art, att den kan tjäna till någon afgörande vägledning för frågans lösning i vårt land. Så mycket kunde dock sägas, att en lämplig väg för frågans lösning torde vara den, att i en eller annan form anknypa sig till det nuvarande sjukkasseväsendet och i så stor utsträckning som möjligt söka intressera sjukkasorna för problemets lösande samt använda deras öfver hela landet utbredda nät som organ.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{1}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$ och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsavgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

NYHETER i bokhandeln!

Syskonkärlek. Berättelse för de unga af Marg. Lenk. Häft. 1.50, kart. 1.75, klotb. 2.25.

Berättelsebibliotek af Pastor B. Wadström.

I. **De starka och de svaga.** Skildringar från olika tider och folk. Häft. 1 kr., kart. 1.50, klotb. 2 kr.

II. **Ljusbilder.** Skildringar från olika tider och folk. Häft. 1 kr., kart. 1.50, klotb. 2 kr.

Bibliotek för de unga. Ungdomsserien n:r 9. **Den ljusnande framtid** af Runa. Häft. 50 öre, kart. 75 öre.

James Chalmers. En nutida martyr af Chr. Hansen. Häft. 35 öre.

Om fjällfolket i Sverige af Elsa Hedblad. Säljes till förmån för missionen bland lapparna. Häft. 10 öre.

Församlingsarbetet bland industriarbetare. Föredrag af Kyrkoherde J. V. Ahlgren. Häft. 20 öre.

Från Rysslands steeper. Kristliga berättelser af Ernst Schriil. Andra uppl. Häft. 75 öre, kart. 1 kr.

Kärlekens seger eller **Hvad silfverpenningen berättade.** Tredje uppl. Häft. 50 öre, kart. 75 öre.

På farlig väg. Berättelser ur folkklivet Andra uppl. Häft. 50 öre, kart. 75 öre, klotb. 1.50.

**Evang. Fosterlands-Stiftelsens Förl.-Expedition,
STOCKHOLM 3.**

Sex präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Lou Charles G. Gordons lif och stordåd, **ise Gagner.** 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller $7\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Ung lärarinna,

som innehaft plats i skola och hem önskar till hösten plats i familj att undervisa barn i åldern 7—12 år. Goda betyg. Fina ref. Tacksam för svar märkt "Hösten 1910", Lerum p. r.

Ung, musikalisk (violin) flicka

önskar till hösten plats i liten fin familj; genomgått Husmoders- och Specialkurs i Fackskolan för Huslig Ekonomi, Uppsala. Lön önskvärd. Svar till "Familjemedlem", Uppsala p. r.

GLADLYNT, musikalisk flicka, som med goda betyg genomgått 8-klass. läroverk önskar till hösten plats att undervisa i vanliga skolämnen; har förut innehaft dyl. plats. Svar märkt "Hösten 1910", Hör p. r.

Ung flicka,

som genomgått 8-klassigt läroverk önskar plats på kontor eller i bättre familj att efterse minderåriga barn. Svar till "18 år", p. r. Nyköping.

I GODT HEM på landet sökes plats af lärarinna, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik. Svar "Intresserad—Gladlynt", Sv. Telegrafbyrå, Sthlm.

Ex. kvinnlig sjukgymnast

med goda betyg önskar plats i familj eller som assistent åt äldre sjukgymnast. Svar afvaktas tacksam till "Massös", Svenska Dagbladets redaktion, Sthlm. f. v. b.

SJUKSKÖTERSKA, pliktrogen, önskar plats nu genast eller 1 okt. på sjukhus, sjukstuga eller som distriktssköterska. Svar till "Sjuk-sköterska", Vadstena p. r.

KVINNLIG sjukgymnast önskar plats, antingen som assistent hos läkare eller i familj. Sv. t. "Sept", Gnesta p. r.

FLICKA med $2\frac{1}{2}$ års praktik i sinnessjukvård önskar plats nu genast på anstalt eller privat. Svar till "Genast", Söderhamn p. r.

Husföreståndarinneplats

önskas i Göteborg eller mindre stad af bildad, medelålders fru. Intet afseende fästes på lön blott en 12-års flicka får medfölja. Önskar gärna medtaga möbler för ett eller 2 rum samt piano om så önskas. Genomgått sjukvårdskurs såsom yngre. Tillträde till platsen senast 1 oktober. Svar till "Medelålders Fru" und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Ung flicka,

som genomgått hushållsskola samt kurs i konstväfn., linnesömn. och handarbeten söker plats i familj, helst på landet. Är villig att deltaga i alla förekommande göromål. Svar märkt "Anna", Linköping p. r.

Plats som värdinna

i bildadt och aktadt hem önskas af medelålders bildad dam af god familj, med vana och förmåga att som värdinna förestå hem både i stad och på landet. De bästa rekommendationer. Svar till "E. C.", under adress S. Gumælii Annonnsbyrå. Stockholm, f. v. b.

EN bättre flicka, 25 år, som genomgått husmoderskola, önskar för vidare praktik och utbildning plats i fint, godt hem, helst å landt-egendom. Är händig i alla inom ett välordnad hem förekommande göromål. Lön önskas. Svar märkt "Villig" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

ENKEL landbrukaredotter som genomgått hushållsskola och förut i fem år förestått landthushåll, önskar plats att förestå ett hem eller som hushållsfröken. Svar till "26 år" Linköping p. r.

UNG, bildad flicka önskar anställning eller inackordering å herregård eller i prästhus på landet för att utveckla sig i hushållsgöromål. Svar märkt "K. M. W.", insändes till Södra Sveriges Annonnsbyrå, Malmö.

Arbetsvillig, 18-årig flicka som genomgått 8-kl. elementarläroverk, önskar komma till trefligt hem på landet för att hjälpa till i hushållet. Någon lön. Svar till "Familjemedlem", Borås p. r.

Att förestå landthushåll

önskar hushålls- eller landbrukardotter plats den 1 Nov. Svar märkt "J. H.", Gamleby p. r.

Plats att sköta ensam, äldre, aktad änklings eller ungdoms hem i Stockholm eller dess närhet önskas af därtill kompetent äldre, gladlynt dam af god familj; är villig sköta hemmet ensam med tillfällig hjälp. Fina rek. Svar ej anonymt till "Familjemedlem", Dagens Nyheter, Gust. Ad. Borg, Stockholm.

Bildad och huslig tjuguarig flicka

ur officersfamilj önskar till hösten plats såsom sällskap och hjälp i familj å större egendom eller bruk, där ungdom finnes, helst i Norrland. Svar till "Sällskap och hjälp" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Plats som hushållerska

eller husföreståndarinna hos ensam herre eller dam önskas. Svar emot ses tackssamt till "Plikttrogen", Hallsberg p. r.

LEDIGA PLATSER.**Kungörelse.**

En ordinarie lärarinnebefattning vid *andra döfstumskoldistriktets skola i Växjö* förklarar härmed till ansökan ledig att tilträdas den 1 jan. 1911. Lönen utgör 1,600 kronor om året jämte tre ålderstillägg, hvardera å 200 kronor, efter resp. 5, 10 och 15 års oförvitlig tjänstgöring.

Ansökan, åtföljd af prästbetyg samt de intyg i öfrigt, genom hvilka sökanden vill styrka sin behörighet till befattningen, ställes till styrelsen för andra döfstumskoldistriktet och ingifves till styrelsens ordförande, ledamoten af riksdagens andra kammare J. A. Sjö, Linneryd, inom sextio dagar ifrån ledighetens första kungörande i Post- och Inrikes tidningar.

Växjö den 15 augusti 1910.

På skolstyrelsens vägnar:

J. August Sjö.

Sven Fridén.

Ordinarie folkskollärare- (inne-)befattningen

vid fasta folkskolan i *Rumma* (litt. F), *Gamleby* församling, Kalmar län, förklarar härmed ledig till ansökan inom 60 dagar från första kungörandet i Post- och Inrikes tidningar.

Lön enligt lag, ökad med 50 kr. Fortsättningsskola och slöjdskola för gossar finnes f. n. Rymlig bostad, 5 rum och kök. Ansökningar insändas till skolrådet.

Gamleby den 12 augusti 1910.

Skolrådet.

Adress Gamleby.

Guvernant

sökes för 2 flickor 13 och 10 år. Sökande skall kunna undervisa i pianospel samt vara något hemma i hushålls skötande. Svar med fotografi till "Änkeman" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Guvernant önskas nu genast för tre flickor, 14, 9 och 8 år. Undervisning i vanliga skolämnen, språk och event. musik. Lön 400. Svar med fotografi och ref. torde insändas till "A. B—m", Edebo p. r.

Ordinarie lärare- eller lärarinnebefattningen

vid fasta folkskolan (litt. C) i *Norra Unnaryds* församling i Skara stift och Jönköpings län sökes hos skolrådet inom 60 dagar från ledighetens första kungörande i Post- och Inrikes tidningar. Kontant lön enligt lag, bostad (4 rum och kök) samt vedbrand in natura. Därest den blifvande läraren äger nödig färdighet i orgelspelning, kan han erhålla förordnande att upprätthålla klockare- och organisttjänsten mot en årlig ersättning af 200 kronor. Aflönad slöjdundervisning införes, om läraren önskar det. Ansökningar insändas till undertecknad.

Stengårdshult den 20 juli 1910.

Fritz Dahlgren,
Kyrkoherde.

Ledig sjuksköterskeplats.

Den af Elfsborgs läns landsting inrättade sjuksköterskeplatsen med tjänstgöringsområde af företrädesvis Flundre och Ale härader är ledig och sökes hos undertecknad senast den 15 nästkommande september. Löneförmåner: 700 kronor i årlig lön, ersättning för vård af icke epidemisk sjukdom 50 öre pr dag samt fri kost, för vård af epidemisk sjukdom endast fri kost. Då sköterskan ej är i tjänstgöring ute i distriktet, skall hon vara bosatt i Lilla Edet, där hon själf får skaffa sig bostad. Ansökningar, åtföljda af präst- och läkarebetyg samt intyg, hvarmed sökande vill styrka sin kompetens, insändas till undertecknad. Lilla Edet den 19 aug. 1910. *Oscar Liberg*, provinsialläkare.

Kvinnlig kontorist,

som på egen hand kan åtaga sig skötandet af ett filialkontor i Stockholm, får fast anställning från 1 oktober. Sökande, som förut haft plats å kolonialvarukontor, äger företräde. Svar med uppgift om föregående verksamhet, löneanspråk och referenser torde insändas under märke "Filialkontor", Svenska Telegrambyråns Annonnsafdelning, Göteborg.

Skolkökslärarinna.

Lärarinnebefattningen vid skolköket i *Nettraby* församling kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde den 24 nästa oktober. Lön 600 kr. om året jämte fri bostad och vedbrand samt fria måltider i skolköket tillsammans med eleverna. Fyra månaders ömsesidig uppsägningstid förbehålles. Ansökningar ställas till församlingens skolråd, böra före den 1 oktober vara inkomna till undertecknad. Nättaby den 23 augusti 1910.

P. Bure, skolrådets ordförande.
Adress: Nättaby hamn.

Hos sjukvårdsföreningen i Vestervik

finnes plats för en examinerad sjuksköterska från 1 oktober innevarande år. Lön 900 kronor. Ansökan åtföljd af examensbetyg, präst- och läkarebetyg samt fotografi, insändas före den 15 september till föreningens ordförande, doktorinnan *Sigrid Fredelius*, under adress Vestervik.

UNG, bildad flicka erhåller anställning hos barnlös, medelålders ingenjörsfamilj såsom sällskap och för hjälp i huset. Sökande bör vara fullt hemma i matlagning och andra husliga sysslor. Ansökan med fotografi, referenser och lönepretensioner ställas till *Fru Granholm*, Skellefteå.

Kvinnlig Journalist,

icke allt för ung, intresserad af publicistisk verksamhet, lugn och med anspråklöst, vinnande sätt, energisk och åtminstone något förtrogen med å landsortstidningsredaktion förekommande göromål erhåller plats 1 nästa oktober.

Svar till "A. N." denna tidnings expedition.

Hushållerska.

En stadgad flicka eller änka som på egen hand med hjälp af jungfru kan åtaga sig att med sparsamhet och ordning sköta ett änklingshem. Företräde åt den som är skrif- och räknekunnig och är van vid landtlifvet. Torde ben. lämna uppgifter om löneanspråk samt fotografi. Sv. t. "Framtid", Krylbo p. r.

Kvinnliga**arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.

Muntliga och skriftliga

upplysningar genom

Fredrika-Bremer-

Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti extra prima Congressgardiner i olika färger 100 cm. br. Vanliga allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggdukar. Tråd 95 öre puss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre gardiner i vackra mönster. Bomullstygger fr. 29 öre metr. Bordvaxduk, Filtar, Gardinstufvar, Hellylle-Cheviot, god kvalitet i olika färger säljes särdeles billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, 11. Stockholm

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Största fabrik i Skandinavien för Damhårarbeten.

Färdiga arbeten i tusental, prima svenska hår i äkta naturfärger.

Herr o. Fru E. Malmberg.
58 Klarabergsgatan 58.

Hygieniska Skodon

tillverkas för Herrar, Damer och Barn.
OBS.! Prisbelönta af Dräkt-Reformföreningen.
Skodon tillverkas äfven efter modern fason.
Allt arbete utföres noggrant och af bästa material.

P. Gust. Pettersson.
52 Drottninggatan 52.

Bröderna Påhlmans Handelsinstitut.

Stockholm, Stora Vattugatan 2, h, 2 tr.

Fullständigt handelsläroverk.

C:a 1,000 elever årligen. 19 rum.

38 akad. och prakt. utbildade lärare. **OBS! Bankkurs.**

Realskoleexamen. Prospekt på begäran.

Flutningskurs till Realskoleexamen. Prospekt på begäran.
Anmälningar dagligen.

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1910 i sin nittonde årgång.

Ett rikt illustrerat nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

STOCKHOLMS MUSIK-INSTITUT

Brahegatan 7 B. ö. g. III. Allm. Tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 15 sept. Anmälningstid Tisdagen den 13 och Onsdagen den 14 september kl. 1/2 2—1/2 4 samt 1/2 6—1/2 7 e. m. Efter terminens början anmälning- och mottagningstid Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 2—1/2 3.

Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Wiréns Eau de Cologne **ROYAL** är fortfarande öfverträffad.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)

21 Lilla Vattugatan 21 . . . Stockholm.

DALA-NATIONAL-MAGASINET

25 BIRGER-JARLSGATAN 25

INGÅNG FRÅN BRUNNSGATAN. Innehafvare: Fru Anna Lönnberg från Rättvik.

Alla slags Nationaldräkter och Konstväfnader, passande till väggbonader m. m. Konstsmiden, Smycken, Trä- och Näfverarbeten, allt fullkomligt äkta. Leksandslufvor, vacker, praktisk hufvudbonad för damer.

Prisbelönt på Norrköpings utställning. — Kappor och Promenaddräkter förfärdigas efter beställning, väljordat arbete, billiga priser.

ALLM. TEL. 168 30. GÖR ETT BESÖK!

Passa på tillfället

att köpa vackra, trefliga blusar till billiga priser!

Svart satinblus n:o 1035 af fin glansig satin. Sydd med veck och knappar. Mycket praktisk och omtyckt. Pris 2.60.

Perkalblusar af prima randig perkal i vackra färger och moderna smakfulla modeller:

N:o 616, pris 1.65. N:o 617, pris 2.— N:o 550, pris 2.66.

Blus n:o 549 af extra prima bomullstyg med invädda glansiga ränder. En särdeles fin och präktig blus. Pris 2.75. Till landsorten mot postförskott eller efterkraf.

Vängåfvan

Vasagatan 15—17. Stockholm.

Lektioner i Linnesömnad

(äfven blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibyllcg. 36. Hörnet af Karlavägen.

R. T. 35 30. A. T. 210 04.

FRU E. HOLMIN, Lästmakaregatan 8, n. b.

Hygienisk ansiktsbehandling. Vibrationsmassage & Elektricitet, Manicure. Fotbehandling. Handbad för kylda händer.

Tel. Brunk 31 99.

Fältskär och Sjukgymnast

Nina Hultbom

Stockholm - Greffureg. 27. A. T. Ö. 1822.

Massage och Sjukgymnastik,
Sär- och fotbehandling.

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska

Snörlifssömmeriet, Norrmalmstorg

1, 1 tr. STOCKHOLM.

Bomullsklädnigar i afpassade bitar, 8 met., äkta färg, vackra mönster, erhålles till 2,85 st., d:o prima kvalité, nya, eleganta mönster, som vanligtvis kosta 50 å 55 öre met., till 3.20 st. Fraktfritt öfver hela landet vid köp af 10 st. Tillskrif Otto Oskarsen, G:la Kungsholmsbrogatan 23 A, Stockholm.

TILL SVERIGES KVINNOR.

DRICKER NI KAFFE?

En onödig fråga menar Ni. Då en annan fråga. Dricker Ni Karlbergs Specialblandning å 1,60 pr kg? I annat fall bör Ni från i dag börja med detta kaffe, ty på samma gång det är billigt är det af synnerligen god kvalité. Gör ett försök. Ni blir nöjd.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller postförskott.

K. W. Karlberg, Kontors- och Postadress Idungatan 5.

Butiker: Mästersamuelsg. 11, Döbelnsg. 44, Norrtullsg. 24,

STOCKHOLM.

KLIPP ANNONSEN!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Första-kammarvalen. Af Gulli Petri.

Kejsar Wilhelm och kvinnorna.

»Dalli».

Insänd litteratur.

De socialdemokratiska kvinnorna och rösträttsfrågan.

Bengt Berg: Sjöfallsboken. Rec. af Gustava Svanström.

Rundresor i Schweiz. Af N. S.

Kvinnorna vid den internationella frihandelskongressen. Af

John Hedström.

Från allmänheten: Rösträttsarbetet på landsbygden. Hvad skola vi göra?

Notiser.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas värdsamt.

OBS.! Gamla möbler renoveras och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: 1/2 12—2 och 1/2 6—1/2 7 e. m.

Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40).

Mottag. 10—3. Andra tider efter öfverenskommelse.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.